

a cappella

Az olasz eredetű zenei szakkifejezés eredeti jelentése: úgy előadni, ahogy a kápolnában szokás. Az a cappella elnevezés onnan ered, hogy a Sixtus-kápolna (cappella) karzatán csak énekesek számára volt hely.

Ma már egyértelműen hangszerkíséret [1] nélküli előadást, tisztán vokális [2] zenét jelent.

A 16. századi a cappella (vokális [2] polifónia [3]) a templomi liturgia [4] kísérője volt.

A 17. sz.-tól olyan kórusmű, amelyet hangszerkíséret nélkül, csak hang [5]gal adnak elő.

Az évszázadok során az egyházzene [6] illetve az a cappella változásokon ment keresztül. 19. század átfogó reformmozgalma, a cecilianizmus [7] volt. Ennek szellemében komponálta nagyszabású egyházzenei műveit Liszt Ferenc, aki szerint a templomi zenében az énekhang [8] mellé legfeljebb csak az orgona [9] társulhat.

Az a cappella kórus [10] újraélesztésében Kodály Zoltán szerepe is meghatározó volt (24 a cappella kórusművet írt).

A 20. sz.-tól a szórakoztató zené [11]ben, előadó-művészetben a legkülönbözőbb alkalmazásai vannak, de mindig a virtuóz [12] énekhang és/vagy az énekelt szöveg kiemelése, hangsúly [13] ozása miatt mellőzik a hangszeres kíséret [1]et.

Az a cappella egyik sajátos ága a doo-wop [14] acapelle.

Az a cappella műfaj nagy kihívást jelent az előadónak, hiszen a teljes zenei élményt kizárólag emberi hanggal kell előidézni, és nem lehet a hibákat, hiányosságokat zenei eszközökkel vagy effektek [15]kel elfedni.

1983-ban az angol Flying Pickets együttes fedezte fel újra ezt a kórushangzást: az „Only You” több millió példányszámban kelt el. Emlékezetes többek közt Janis Joplin: „Mercedes Benz” és a Housemartins: „Caravan of Love” c. a cappella produkciója. A nemzetközi mezőnyben Bobby McFerryn alkalmazza igen színvonalasan ezt az énekmód [16]ot is.

A rap [17] világában különös szerepe van az a cappella-nak. A zenei alap nélküli előadás általában kötetlenebb, szavalásszerűbb, lassabb, artikuláltabb és érthetőbb, mint a zenei kísérettel előadott számok (► [artikuláció](#) [18]).

Az a cappella legújabb változata a (human)-beatbox [19].

Az a cappella Magyarországon is népszerűvé vált néhány elkötelezett és színvonalas énekegyüttesek [20]nek köszönhetően (Bolyki Brothers, Fool Moon, Four Fathers...)

2005-ben a Fool Moon első helyezést ért el pop [21] kategóriában a grazi Ward Swingle A Cappella Versenyen, így Európa legjobbjai közé emelkedhetett. Ugyanebben az évben életre hívták Szegeden az első magyar "Fool Moon" Nemzetközi A Cappella Fesztivál [22]t, mely a nagy sikerre való tekintettel évente megrendezésre kerül.

Az a cappella énekegyüttesek sajátos „hangszeres” felállás [23]át jól példázzák a Four Fathers tagjai: Boros Sándor - tenor, szájkürt, taps, fütty, ováció Mukli Gyula - tenor, szájongora, torokgítár, fogcintányér Batki László - bariton, szájcsebbő, ajakszaxofon, nyelvdob Frech' Zoltán - basszus, szájbőgő, pofatuba, garatharsona.

Az együttesek repertoár [24]ja igen változatos: spirituálé [25]k, barbershop [26] style, jazz [27] standard [28]ok, pop [21]dalok és világsláger [29]ek, magyar slágerek feldolgozás [30]ai, bordal [31]ok, és latin [32]zene.

Kováts Kriszta előadásában Arany János balladá [33]i, valamint Szörényi Levente két klasszikus [34]a (a Szondi két apródja és a Vörös Rébék) hangzottak el a cappella előadásban.

[zenci-blog](#) ► [35]

.....

A Capella MJ Medley

.....

Hip-hop, itt egy ["keményebb" a cappella ▶ \[36\]](#)

.....

[Rock4 vocal rock group ▶ \[37\]](#)

.....

A cappella és human-beatbox:

Forrás webcím: <https://www.zenci.hu/szocikk/cappella>

Hivatkozások:

- [1] <https://www.zenci.hu/szocikk/kiseret>
- [2] <https://www.zenci.hu/szocikk/vokalis>
- [3] <https://www.zenci.hu/szocikk/polifonia>
- [4] <https://www.zenci.hu/szocikk/liturgia>
- [5] <https://www.zenci.hu/szocikk/hang>
- [6] <https://www.zenci.hu/szocikk/egyhazi>
- [7] <https://www.zenci.hu/szocikk/cecilianizmus>
- [8] <https://www.zenci.hu/szocikk/enekhang>
- [9] <https://www.zenci.hu/szocikk/orgona>
- [10] <https://www.zenci.hu/szocikk/korus>
- [11] <https://www.zenci.hu/szocikk/szorakoztato-zene>
- [12] <https://www.zenci.hu/szocikk/virtuoz>
- [13] <https://www.zenci.hu/szocikk/hangsuly>
- [14] <https://www.zenci.hu/szocikk/doo-wop>
- [15] <https://www.zenci.hu/szocikk/effektus>
- [16] <https://www.zenci.hu/szocikk/enekmod>
- [17] <https://www.zenci.hu/szocikk/rap>
- [18] <https://www.zenci.hu/szocikk/artikulacio>
- [19] <https://www.zenci.hu/szocikk/beatbox>
- [20] <https://www.zenci.hu/szocikk/korus>
- [21] <https://www.zenci.hu/szocikk/pop>
- [22] <https://www.zenci.hu/szocikk/Fesztival>
- [23] <https://www.zenci.hu/szocikk/felallas>

- [24] <https://www.zenci.hu/szocikk/repertoar>
- [25] <https://www.zenci.hu/szocikk/spirituale>
- [26] <https://www.zenci.hu/szocikk/barbershop>
- [27] <https://www.zenci.hu/szocikk/jazz>
- [28] <https://www.zenci.hu/szocikk/standard>
- [29] <https://www.zenci.hu/szocikk/slager>
- [30] <https://www.zenci.hu/szocikk/feldolgozas>
- [31] <https://www.zenci.hu/szocikk/bordal>
- [32] <http://www.zenci.hu/szocikk/latin-amerikai>
- [33] <https://www.zenci.hu/szocikk/ballada>
- [34] <https://www.zenci.hu/szocikk/klasszikus>
- [35] <http://zenci-blog.blogspot.com/2010/09/cappella.html>
- [36] http://home.comcast.net/~jlotus41/krs_one_-_accapella.mp3
- [37] <http://www.rock4.nl/player/index.php>